

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 26.10.2006
KOM(2006) 648 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH
EUROPAPARLAMENTET**

**Europeiska unionen, Hongkong och Macao:
Samarbetsmöjligheter 2007–2013**

Sammanfattning

Europeiska unionens förbindelser med de särskilda administrativa regionerna Hongkong och Macao har fortsatt att utvecklas sedan regionerna återlämnades till Kina.

EU har ett starkt intresse av att de båda regionerna fortsätter att åtnjuta autonomi och friheter och stöder därför snara och konkreta framsteg i riktning mot allmänna direkta val. Kommissionen har varje år rapporterat om den författningsrättsliga, politiska, handelsmässiga, ekonomiska och bilaterala utvecklingen i de båda regionerna och kommer att fortsätta med detta.

Förbindelserna är framför allt av praktisk natur och baserade på ömsesidigt intresse. Samarbetet är betydande och blir alltmer omfattande såväl direkt som indirekt, eftersom Hongkong och Macao fortsätter att utgöra en plattform för ett djupare samarbete med det kinesiska fastlandet.

EU bör fortsätta att stärka den solida grund som utgörs av det nuvarande samarbetet och den befintliga dialogen. Det bör hållas en regelbunden och strukturerad dialog mellan kommissionen och den särskilda administrativa regionen Hongkong om frågor som faller inom dess behörighetsområde, och de årliga mötena i den gemensamma kommittén mellan kommissionen och Macao bör fortsätta.

Efter överenskommelsen om ett nytt finansieringsinstrument för samarbete med industriländer bör det göras en översyn och upprättas en ny dagordning mellan de båda parterna. I detta meddelande fastställs ett antal mål för utökat samarbete på sju nyckelområden: handel och tull, finanser, utbytesverksamhet (bl.a. på det akademiska området), transport, miljö, hälso- och sjukvård och livsmedelssäkerhet.

EUROPEISKA UNIONEN, HONGKONG OCH MACAO: SAMARBETSMÖJLIGHETER 2007–2013

Kommissionens strategi gentemot den särskilda administrativa regionen Hongkong fastställdes 1997 i ett meddelande till Europeiska rådet. I det meddelandet, som utformades i samband med att Hongkong överlämnades till Kina, betonades vikten av att principen om ”ett land, två system” tillämpades på ett smidigt sätt och fastställdes hur EU skulle kunna bidra till Hongkongs politiska och ekonomiska utveckling. Kommissionen har sedan dess årligen rapporterat om utvecklingen i den särskilda administrativa regionen Hongkong, senast i den åttonde årsrapporten om utvecklingen 2005. Kommissionen har också inlett ett antal strategidialoger med Hongkong, särskilt på det handelspolitiska och det ekonomiska området, undertecknat viktiga bilaterala avtal på områden som tullsamarbete och återtagande av illegala invandrare samt, vid behov, utfärdat deklARATIONER om den politiska utvecklingen i Hongkong.

Strategin gentemot den särskilda administrativa regionen Macao fastställdes 1999 i ett meddelande till Europeiska rådet. Kommissionen har sedan dess årligen rapporterat om utvecklingen i den särskilda administrativa regionen Macao och hållit årliga möten med Macaos myndigheter i den gemensamma kommittén.

Europeiska unionens förbindelser med såväl Hongkong som Macao har utvecklats betydligt sedan regionerna återlämnades till Kina. José Manuel Barroso var under sitt besök i Macao och Hongkong den 18 juli 2005 enig med ledarna (Chief Executives) i de särskilda administrativa regionerna om att Europeiska unionen skulle utveckla, bredda och fördjupa

samarbetet med regionerna på områden av ömsesidigt intresse. I detta meddelande utvärderas de nuvarande förbindelserna och görs ett antal rekommendationer för hur EU:s samarbete med Hongkong och Macao skulle kunna förbättras och fördjupas.

1. UTVECKLING PÅ DET POLITISKA OCH DET FÖRFATTNINGSRÄTTSLIGA OMRÅDET

Sedan Hongkong och Macao återlämnades till Kina har båda de särskilda administrativa regionerna styrts enligt principen ”ett land, två system”, som fastställs i detalj i en separat grundlag (Basic Law) för varje region.

Överlag har principen ”ett land, två system” respekterats och fungerar väl för befolkningarna i Hongkong och Macao. EU stöder denna princip, särskilt respekten för mänskliga rättigheter och individuella friheter som finns inskriven i grundlagarna och som bör gälla för medborgarna i såväl Hongkong som Macao. Regeringarna i de båda särskilda administrativa regionerna fortsätter att åtnjuta stor autonomi i ekonomiska, handelsrelaterade, skattemässiga och finansiella frågor samt regleringsfrågor och befolkningarna i Hongkong och Macao åtnjuter egna rättssystem, oberoende rättsordningar, individuell äganderätt, yttrandefrihet samt marknadsekonomi.

I både Hongkong och Macao har de åtgärder för författningsrättslig utveckling som föreskrivs i grundlagarna tillämpats till fullo och i enlighet med tidsplanerna.

I Hongkongs grundlag fastställs emellertid också att slutmålet är att i allmänna direkta val välja ledaren (Chief Executive) efter nominering av en brett sammansatt och representativ utnämningsskommitté i enlighet med demokratiska förfaranden¹. (Det finns ingen motsvarande artikel i Macaos grundlag².) Varken Hongkong eller Macao har ännu åstadkommit allmänna direkta val eller fastställt en färdplan för utveckling mot fullständig demokrati.

Europeiska unionen stöder demokrati världen över som det bästa sättet att skapa legitima, stabila, ansvariga och öppna regeringar som står som garantier för medborgarnas rättigheter och friheter samt för respekt för rättsstaten. EU fortsätter att stödja snara, konkreta framsteg i riktning mot det slutliga målet allmänna direkta val i Hongkong, som fastställs i grundlagen, och även i Macao, vilket också är vad befolkningarna i Hongkong och Macao önskar.

Kommissionen har i sina tidigare årsrapporter utförligt kommenterat Hongkongs utveckling i författningsrättsligt hänseende och Nationella folkkongressens tolkningar av Hongkongs grundlag (se särskilt årsrapporterna för 2004 och 2005)³. Den har också kommenterat utvecklingen i Macao i tidigare årsrapporter om den särskilda administrativa regionen Macao⁴.

¹ Artikel 45.

² I Macaos grundlag anges att eventuella ändringar av metoden för bildandet av den lagstiftande församlingen i den särskilda administrativa regionen Macao under och efter 2009 måste göras på grundval av två tredjedels majoritet av alla ledamöter i församlingen och med ledarens (Chief Executive) samtycke. Allmänna direkta val nämns inte.

³ Kommissionens årsrapporter om Hongkong finns på följande webbsida: <http://www.delhkg.cec.eu.int/en/index.htm> och finns förtecknade i bilagan till detta meddelande.

⁴ Kommissionens årsrapporter om Macao finns på följande webbsida: <http://www.delhkg.cec.eu.int/en/index.htm> och finns förtecknade i bilagan till detta meddelande.

Internationellt sett har såväl Hongkongs som Macaos regeringar snabbt accepterats som, och förblivit, autonoma internationella partner i frågor som rör ekonomi, handel, skatter, finanser, sport, forskning, utbildning, kultur och utbytesverksamhet, för vilka de har rättslig behörighet enligt sina respektive grundlagar. De är fortsatt aktiva medlemmar i internationella organisationer som Världshandelsorganisationen (WTO) och Världstullorganisationen och är parter i ett antal internationella fördrag. Så sent som i december 2005 anordnade Hongkong framgångsrikt det sjätte ministermötet inom ramen för WTO, medan Macao samma månad stod som värd för 2005 års östasiatiska spel.

2. UTVECKLING PÅ DET EKONOMISKA OMRÅDET

Det kinesiska fastlandets snabba tillväxt och ökande ekonomiska välstånd har skapat nya möjligheter för Hongkong och Macao. De särskilda administrativa regionernas nära förbindelser med södra Kina, framför allt med Guangdongprovinsen, har kommit att spela en central roll för deras ekonomiska framgångar. Hongkong och Macao drar nytta av sin ställning som liberala, öppna portar till och från Kina. Arrangemangen för ett närmare ekonomiskt partnerskap med det kinesiska fastlandet och bestämmelserna för enskilda besökare, som gör det lättare för invånare på fastlandet att besöka de särskilda administrativa regionerna, har i hög grad bidragit till den ekonomiska tillväxten.

Hongkong

Under perioden omedelbart efter överlämnandet ställdes Hongkongs regering inför stora utmaningar i fråga om finansförvaltning, ekonomisk förvaltning och skatteförvaltning. Det är regeringens förtjänst att Hongkong nu har återhämtat sig från den recession som blev följden av de negativa ekonomiska verkningarna av Asiens finansiella kris 1997–1998 och utbrottet av sars (svår akut respiratorisk sjukdom) 2003.

Hongkongs ekonomiska och finansiella siffror för 2005 ligger nu åter på 1997 års nivå. BNP ökade 2005 med 7,3 % (och regeringens prognos för 2006 är en tillväxt på 4–5 %). Arbetslösheten låg i december 2005 för fjärde året i rad på 5,2 %. För första gången på åtta år sedan överlämnandet återupprättades 2005–2006 en sund balans i de offentliga finanserna, då ekonomin fick upp farten och de offentliga utgifterna stramades åt.

Det kinesiska fastlandets finansieringsbehov bidrar till att Hongkong kan befästa sin ställning som Östasiens internationella finanscentrum. Företagen på det kinesiska fastlandet använder Hongkong som finans- och investeringscentrum, vilket skapar en ökad efterfrågan på Hongkongs finansiella och rättsliga tjänster samt företagstjänster. Företag med anknytning till Kina svarade för över 80 % av kapitalanskaffningen i samband med börsintroduktioner i Hongkong, vilket bidrog till att göra Hongkong till den fjärde största kapitalanskaffningsmarknaden i världen 2005 samt till en viktig handelsplats för fonder och ett centrum för kapitalförvaltning. Hongkongs framgångar som internationellt finanscentrum är avhängiga av dess möjligheter att i allt större utsträckning intermediera det kinesiska fastlandets stora inhemska sparande. Konkurrensen från andra regionala finanscentrum gör att Hongkong måste fortsätta att öka sin konkurrenskraft genom att bibehålla flexibla arbets- och produktmarknader, starka institutioner och en sund makroekonomisk politik.

Hongkongs företag och befolkning har också visat en anmärkningsvärd förmåga att anpassa sig till konkurrens och utmaningar utifrån. De har kunnat röra sig uppåt i mervärdeskedjan till verksamheter med högre priser och större lönsamhet inom finansiella tjänster,

företagstjänster, handel, tillverkning av mervärdesprodukter, turism, detaljhandel och andra tjänster. Hongkong står emellertid fortsatt inför ökande kostnader och begränsningar på leveranssidan som härrör från överbelastningar och miljöförureningar. Hongkongs ambition att förbli "Asiens världsstad" beror på om man klarar av att möta dessa utmaningar.

Macao

Den explosionsartade tillväxten av Macaos lilla, öppna ekonomi sedan 2000 beror huvudsakligen på spel- och turismsektorerna. Spelsektorn avreglerades 2002 och det 40 år gamla kasinomonolet avskaffades. I kombination med de bestämmelser som gör det lättare för invånare på det kinesiska fastlandet att besöka Macao har detta lett till ett ökat antal besökare, vilket i sin tur har påskyndat den ekonomiska tillväxten. Med ökad efterfrågan skulle Macaos tillväxt fortsätta i snabb takt. Detta skulle emellertid kunna ändras om spelmonolet ifrågasattes.

Macao är en liten men dynamisk storstadsregion som strävar efter att bli ett nav för strategiska tjänster i Pearlflodsdelat. Med spel och turism som ekonomiska grundpelare söker Macaos regering göra Macao till ett regionalt centrum för underhållnings-, utställnings- och konferenstjänster. Eftersom Macao ligger inkilat emellan Hongkongs högt utvecklade tjänsteekonomi och fastlandets låga löner kommer man emellertid att möta hård konkurrens. Macaos främsta utmaningar blir att stärka sina rättsliga och finansiella system för att stödja framtida tillväxt och undvika att integriteten i dess finansiella och sociala system vittrar sönder samt att utbilda den lokala arbetskraften (eller importera och integrera kvalificerad arbetskraft).

3. ARGUMENT FÖR ETT STÖRRE ENGAGEMANG

Hongkong

EU har betydande intressen i Hongkong: Hongkong är, i volym, EU:s sextonde största bilaterala handelspartner, och om den stora transithandeln via Hongkong till Kina räknas med hamnar Hongkong så högt som på sjätte plats. Tvåvägshandeln har minskat något under de senaste åren, framför allt för att ett antal av Hongkongs industrier flyttat till fastlandet, men ligger likväl på nästan 30 %. Hongkong fortsätter att fungera som inkörsport för ett antal nykomlingsföretag från EU som vill ta sig in på det kinesiska fastlandets marknad. Företag från det kinesiska fastlandet använder i sin tur i allt större utsträckning Hongkong som bas för och källa till kunskap om affärsmöjligheter i Europa. EU är Hongkongs tredje största leverantör efter det kinesiska fastlandet och Japan, och den tredje största investeraren.

Tusentals EU-företag har regionala huvudkontor eller regionkontor i Hongkong och över 45 000 EU-medborgare bor i den särskilda administrativa regionen. EU-organ för finansiella tjänster fortsätter att spela en ledande roll i Hongkong. 2005 var 34 av Hongkongs 132 banker med oktroj registrerade i EU, och av de 175 försäkringsbolag som har tillstånd att verka i Hongkong är 30 registrerade i EU, vilket placerar dem främst bland utländska försäkringsbolag med verksamhet i Hongkong.

EU-företagen svarar efter de kinesiska för den största utländska närvaron i Hongkong. I juni 2005 var 1083 eller 28 % av det totala antalet utländska företag med regionala huvudkvarter och regionalkontor i Hongkong EU-företag. Utöver den europeiska handelskammaren finns det 14 bilaterala handelskammare i Hongkong som inrättats av EU-medlemsstater.

Näringslivsrådet EU–Hongkong, som sammanträder varje år, tjänar som forum för en strategisk dialog mellan Hongkongs och EU:s företagsledare.

För näringsidkare, tjänsteleverantörer och privatpersoner från Europeiska unionen är Hongkong ett viktigt transportnav i Ostasien. Räknat i antal containrar som passerar är Hongkongs containerhamn fortsatt den största i världen. Även EU:s civila flygförbindelser med Hongkong är väl utvecklade; de flesta av medlemsstaterna har slutit bilaterala luftfartsavtal. Hongkong är ett viktigt nav för luftfrakt och passagerartransport till den större Asien- och Stillaohavsregionen samt en viktig port till det kinesiska fastlandet. Hongkongs öppna och engelsktalande miljö innebär att landet också är en central destination för turism, utbildning och konferenser.

EU:s bilaterala förbindelser med Hongkong är överlag goda, och följande områden kan särskilt lyftas fram:

- Styrkan i handelsförbindelserna och de gemensamma prioriteringarna för multilaterala handelsåtaganden inom ramen för WTO-processen.
- Tullsamarbetsavtalet mellan EU och Hongkong som undertecknades 1999 och som förenklar samarbetet när det gäller bekämpning av bedrägeri, pirattillverkning och andra former av olagligt beteende samt informationsutbytet och samordningen mellan Hongkongs och EU-medlemsstaternas tullmyndigheter.
- Avtalet om återtagande av personer som vistas utan tillstånd, vilket trädde i kraft 2004 och utgör en god grund för vidare samarbete i invandringsfrågor.

Det finns emellertid också områden där EU skulle vilja se förbättringar. Det gäller bl.a. följande områden:

- Konkurrenspolitiken, där EU-företagen ofta klagat på att inte samma konkurrensvillkor gäller i vissa viktiga sektorer.
- Överträdelse av immateriella rättigheter, där Hongkong har arbetat hårt på senare år, men fortfarande svarar för cirka 8 % av alla överträdelse som registrerats i EU.

EU har sedan 1993 en ständig representation i Hongkong (ackrediterad för såväl Hongkong som Macao). Den drivs av Europeiska kommissionen, som även tillhandahåller personal, och är verksam på ett antal områden, med särskild tonvikt på ekonomiska frågor och handelsfrågor. 16 medlemsstater har ackrediterade fasta beskickningar i Hong Kong och i Macao (Portugals beskickning ligger i Macao och övriga beskickningar i Hongkong).

I februari 2006 föreslog Hongkongs regering att dess representationskontor i Europa skulle stärkas genom att ett nytt handelskontor för Tyskland och de östeuropeiska EU-medlemsstaterna inrättas i Berlin. Det befintliga Hongkongkontoret i Bryssel skall bli Hongkongs huvudkontor i Europa, och kontoren i London och Berlin skall rapportera till Bryssel.

Macao

EU är Macaos tredje största handelspartner. Det finns endast några få EU-företag med säte i Macao, men de som finns där är nöjda med infrastrukturen och kommunikationerna.

Macao har fortsatt nära förbindelser med den portugisiska kulturen, och portugisiska förblir ett av Macaos officiella språk. Detta bidrar till styrkan i EU:s förbindelser med Macao och gör regionen till ett populärt mål för turism, utbildning och konferenser.

EU slöt 1992 ett handels- och samarbetsavtal med Macao, och gemensamma kommittén EG–Macao, som inrättades genom detta avtal, sammanträder årligen. Sedan avtalet undertecknades har EU finansierat samarbetsprojekt med Macao till ett värde på omkring 1 miljon euro om året. Det rör sig bl.a. om följande projekt: utbildning för turismindustrin (1999–2001), ett program för Europastudier (1999–2001), ett program för utveckling av tjänstesektorn (1999–2001) där Macao får rådgivning om hur dess tjänstesektor kan förbättras, samt Asia-Invest-programmet (2001 och 2002). Det pågående programmet för rättsligt samarbete mellan EU och Macao (2001–2005) syftar till att utveckla Macaos rättssystem och främja rättsstatligheten i den särskilda administrativa regionen genom utbildning, arbetsmöten och seminarier. Europeiska unionens tolktjänst ger under 2006 utbildning i översättning och tolkning som finansieras av Macaos regering.

Det återtagandeavtal mellan EU och Macao som undertecknades 2002 fungerar väl, och det hålls årligen konstruktiva bilaterala möten för att se över de framsteg som gjorts.

Macaos representationskontor i Europa, som finns i Lissabon, Genève och Bryssel, spelar en viktig och positiv roll i förbindelserna mellan EU och Macao.

4. MÅL FÖR ETT NÄRMARE SAMARBETE

De dialoger som redan pågår mellan EU och Hongkong i fråga om samarbets- och regleringsfrågor utgör en utmärkt grund för de bilaterala förbindelserna. För att förbindelserna skall utvecklas ytterligare behöver denna grund byggas ut och stärkas, och den behöver också utvidgas till att omfatta andra sektorer, samtidigt som hänsyn bör tas till det mycket större samarbete som EU har med det kinesiska fastlandet. Hongkong och Macao är utan tvekan en plattform utifrån vilken samarbetet med det kinesiska fastlandet kan fördjupas. EU bör nu utvidga och fördjupa sina möjligheter till engagemang i det trilaterala samarbete som pågår mellan Hongkong, Macao och det kinesiska fastlandet.

I detta avsnitt fastställs därför ett antal nya mål för större samarbete på sju nyckelområden: handel och tull, finanser, utbytesverksamhet (bl.a. på det akademiska området), transport, miljö, hälso- och sjukvård samt livsmedelssäkerhet.

Handels- och tullsamarbete

Handels- och tullsamarbetet förblir en hörnsten i de solida bilaterala förbindelserna mellan EU och båda partnerna. Det bör stärkas på följande sätt:

- Genom bättre informellt samråd och bättre samordning i samband med multilateral handel och ekonomisk reglering, särskilt inom ramen för WTO, när behov uppstår.
- Genom ett fortsatt nära samråd i bilaterala handelsfrågor, särskilt när det gäller underlättande av handeln och stärkande av tullsamarbetet i fråga om immateriella rättigheter. EU bör överväga att anordna program för att sprida och förklara åtgärder på områdena reglering, normer, tullförfaranden, fytosanitära krav och andra föreskrifter som kan påverka handeln med varor och tjänster mellan EU, Hongkong, Macao och Kina.

- Genom att bygga ut ramen för tullsamarbetsavtalet i syfte att stärka åtgärderna mot överträdelser av upphovsrätten, bekämpa transnationell smuggling av pirattillverkade cigaretter genom utbyte av information och underrättelser samt verka för ett säkrare globalt leveranssystem genom elektronisk granskning av containrar, utan att det leder till att det internationella handelsflödet saktas ner.
- Genom utbyte av åsikter och bästa metoder inom konkurrenspolitik och offentlig upphandling, om behov finns.
- Genom stöd till näringslivet (särskilt små och medelstora företag), bl.a. genom information om marknadssituationen i Kina. De europeiska handelskamrarna i Hongkong och Hongkongs och Macaos kontor i Europa skulle kunna integreras bättre i arbetet inom samarbetskommittéerna i näringslivsrådet EU–Hongkong.
- Genom att uppmuntra universitet och handelshögskolor i EU, Hongkong, Macao och på det kinesiska fastlandet till att samarbeta i fråga om ledarskapsutbildningar.

Sedan närmare ekonomiska partnerskap inrättades mellan de särskilda administrativa regionerna och Kina i juli 2003 åtnjuter företagen i Hongkong och Macao bättre tillgång till det kinesiska fastlandets marknad. Detta är visserligen en positiv utveckling, men EU kommer likväl att fortsätta att kontrollera att de närmare ekonomiska partnerskapen är förenliga med WTO och att övervaka eventuella negativa effekter för företag med utländskt investeringskapital.

Finansiellt samarbete

EU och de båda särskilda administrativa regionerna har redan nära förbindelser i fråga om finanser, bankväsende och investeringar, men följande kan förbättras ytterligare:

- Dialogen om regleringsfrågor och konvergensen av lagstiftning på det finansiella området, särskilt när det gäller lagstiftning om bekämpning av penningtvätt och dess tillämpning, bestämmelser om investeringsfonder, frågor som rör företagsrätt och företagsledning samt normer för redovisning och finansiell rapportering.
- Dialogen, samarbetet och konvergensen i fråga om sunda styrelseformer på beskattningsområdet, med hänsyn tagen till Hongkongs och Macaos skattemässiga autonomi inom Kina. I linje med sin strategi att främja internationellt erkända goda styrelseformer i största möjliga utsträckning föreslår kommissionen samarbete med både Hongkong och Macao i syfte att öka öppenheten och förbättra informationsutbytet, stärka åtgärder som syftar till att förebygga skatteundandragande eller skatteflykt och särskilt sörja för att det tillämpas åtgärder på beskattning av inkomster från sparande som motsvarar dem som gäller inom EU. Kommissionen kommer dessutom att uppmuntra såväl Hongkong som Macao att anta principerna i uppförandekoden för företagsbeskattning, som syftar till att utveckla en rättvis, öppen och samarbetsvillig beskattningsmiljö som gynnar näringsliv, tillväxt och sysselsättning på båda sidor.

Utbytesverksamhet mellan människor och universitet

- Sektorn för utbildning och forskning erbjuder stora möjligheter för samarbete mellan EU och Hongkong respektive EU och Macao. Kommissionen bör fundera över möjligheterna att förbättra förbindelserna genom kontakter mellan tankesmedjor och journalister,

utbytesprogram för parlamentsledamöter, studenter och lärare, partnersamverkan mellan institutioner, gemensam forskning och debatt om offentliga strategier, kulturellt utbyte samt språkutbildning (på grundval av kommissionens stöd till ökad kapacitet för tolkning mellan portugisiska och kinesiska i Macao). EU bör också fortsätta att uppmuntra debatter och dialoger med det civila samhället och icke-statliga organisationer.

- Både utbytesprogrammet Erasmus och Jean Monnet-programmet är relevanta i sammanhanget och bör göras tillgängliga.
- Europeiska unionens besöksprogram (European Union Visitors Programme, EUVP), som är framgångsrikt men för närvarande har begränsad räckvidd, bör tjäna som grund för ett mer omfattande besöksprogram.
- Hongkongs och Macaos universitet och forskningsinstitut ansöker redan tillsammans med europeiska utbildningsanstalter om finansiering från EU:s ramprogram för forskning, teknik och utveckling. Åtgärder bör vidtas för att stärka denna tendens och samtidigt uppmuntra till djupare samarbete – till exempel genom partnersamverkan och samarbetsavtal (eventuellt även med kinesiska institutioner) – för att tillhandahålla möjligheter för informationsutbyte och nätverk.
- Samarbetet i invandringsfrågor bör fortsätta. EU och Hongkong och Macao för en regelbunden dialog genom den gemensamma EG–Hongkong-kommittén för återtagande, som senast sammanträdde i Hongkong januari 2005. Den bör utgöra en grund för större samarbete om invandringsfrågor.
- Det rättsliga samarbete och det utbildningsprojekt som för närvarande pågår i Macao är en bra modell och bör byggas ut. Internationella rättsliga frågor av gränsöverskridande karaktär skulle kunna vara ett intressant samarbetsområde i fråga om rättsstatlighet, sunda styrelseformer, mänskliga rättigheter, civilrätt och handelsrätt.
- EU bör bli mer synligt i Hongkong och Macao. Detta bör åstadkommas främst genom praktiska åtgärder, t.ex. genom inrättande av ett ”Europacentrum” eller ”Europahus”. EU:s synlighet bör emellertid öka även mer generellt och direkt. EU bör ha en samordnad strategi för offentlig diplomati i Hongkong, Macao och den större regionen.

Samarbete på transportområdet

- Det finns en betydande gemensam sakkunskap i fråga om sjöfartssäkerhet och lagstiftning på sjöfartsområdet, vilket bör utgöra grunden för vidare samarbete. Det pågående pilotprojektet för sjöfartscontainers säkerhet, i vilket kommissionen och hamnar i Förenade kungariket (Felixstowe), Nederländerna (Rotterdam), Shanghai och Hongkong deltar, är ett bra exempel på detta.
- EU har starka civila flygförbindelser med Hongkong. De flesta av medlemsstaterna har bilaterala luftfartsavtal. Hongkong är i sig själv ett viktigt nav för den civila luftfarten i Asien och Asien-Stillahavsområdet samt en viktig port till det kinesiska fastlandet. EU önskar stärka luftfartsförbindelserna med såväl Hongkong som Macao, som är viktiga partner i regionen för EU:s luftfartsindustri.
- Gemensamma ansträngningar görs, och behöver stärkas, för att sluta övergripande avtal på gemenskapsnivå med Hongkong och Macao, vilket skulle återupprätta den rättsliga

säkerheten för lufttrafikföretag på båda sidor inom ramen för de befintliga bilaterala avtalen. Detta skulle vara ett viktigt första steg mot närmare förbindelser mellan EU och Hongkong på det civila luftfartsområdet. Möjligheter till utökat samarbete, bl.a. tekniskt, industriellt och lagstiftningsrelaterat samarbete på områden såsom flygledningstjänster, luftfartssäkerhet m.m., bör också utforskas.

Hälso- och sjukvård, livsmedels- och produktsäkerhet

EU och Hongkong och Macao har gemensamma intressen i internationella hälso- och sjukvårdsfrågor samt livsmedels- och produktsäkerhetsfrågor.

- När det gäller internationellt överförbara sjukdomar bör de informella samråd mellan Europeiska kommissionen och Hongkong som inleddes redan i januari 2006 utgöra grunden för framtida diskussioner och möjligt samarbete med de båda särskilda administrativa regionerna.
- Båda sidorna bör överväga att stärka samarbetet i fråga om systemet för snabb varning för livsmedel och foder.
- Med tanke på Hongkongs viktiga roll när det gäller export av konsumentprodukter och vikten av att bekämpa farliga konsumentprodukter bör parterna samarbeta tätt för att se till att produkter som tillverkas i eller transiteras genom Hongkong är ofarliga och motsvarar EU:s säkerhetskrav.

Miljösamarbete

- Kommissionen välkomnar den fördjupade dialogen mellan EU och det kinesiska fastlandet om miljö och klimatförändringar. Kommissionen bör också tillsammans med Hongkong och Macao undersöka möjligheterna till samarbete när det gäller luft- och vattenföroreningar och industriutsläpp för att hjälpa de särskilda administrativa regionerna att bättre genomföra sina strategier för kontroll av föroreningar, ta hänsyn till gränsöverskridande frågor och påverka dessa samt vid behov utarbeta lösningar på regional och global nivå.
- Detta bör bland annat ha till syfte att främja samarbetet mellan små och medelstora företag och inleda en dialog om luft- och vattenföroreningar samt industriutsläpp. Hongkongs och Macaos universitet, näringslivsorganisationer och utbildningsanstalter skulle kunna tjäna som plattform för engagemang i dessa frågor.

5. OMSÄTTNING I PRAKTIKEN

Samråd och öppenhet

I juli 2005 kom kommissionens ordförande José Manuel Barroso och ledarna (Chief Executives) för Hongkong och Macao, Donald Tsang och Edmund Ho, överens om att det var viktigt att föra strukturerade och regelbundna dialoger mellan Europeiska kommissionen och de båda särskilda administrativa regionernas regeringar i frågor som enligt respektive grundlag faller inom regeringarnas behörighetsområde.

I Hongkongs fall skulle den bästa formen för detta vara regelbundna samråd, till exempel enligt följande: a) det bör hållas årliga möten, b) Europeiska kommissionen och Hongkongs

regering bör vara lämpligt representerade, c) parterna bör i förhand komma överens om dagordningen för varje möte, som bör omfatta samtliga konkreta frågor inom ramen för förbindelserna. Detta skulle inte ersätta den befintliga sektorsspecifika dialogen, utan utgöra ett komplement till den, och skulle genomföras så snart som möjligt; de första årliga samråden skulle hållas före utgången av 2006.

Kommissionen anser att den gemensamma kommittén EG–Macao fungerar väl och bör fortsätta sitt arbete. Man skulle kunna dra nytta av de positiva erfarenheterna från denna kommitté i samband med upprättandet av samråd med Hongkong.

De årliga samråden och det fortlöpande samarbetet bör rapporteras på ett offentligt och öppet sätt, vilket skulle kunna åstadkommas genom en kombination av gemensamma uttalanden och de årsrapporter som kommissionen redan tillhandahåller.

Kommissionen kommer även fortsättningsvis att i största möjliga utsträckning samordna strategin med samtliga EU-partner (såväl med medlemsstaterna som med europeiska näringslivsaktörer) i Hongkong, Macao och Europa – liksom på det kinesiska fastlandet. Genom att ställa information till förfogande och sörja för öppen kommunikation om initiativ för framtida samarbete torde man kunna säkerställa att dessa åtgärder kompletterar och stöder de strategier som EU-medlemsstaterna, regeringarna i Hongkong och Macao samt privata organisationer och enskilda aktörer utarbetat.

Redan under 2005 och i början av 2006 anordnade Europeiska kommissionens kontor i Hongkong och Macao i syfte att diskutera och utforska olika sätt att fördjupa, utveckla och bredda samarbetet mellan EU och Hongkong och Macao på områden av gemensamt intresse en serie informella, öppna seminarier av rådgivande slag, med över 200 representanter från olika samhällssektorer i Hongkong och Macao: aktörer på handels- och näringslivsområdet, EU:s beskickningschefer, yrkesarbetande på miljö- och hälso- och sjukvårdsområdena samt företrädare för det civila samhället, icke-statliga organisationer, den akademiska världen och forskarsamhället. Ett sjätte seminarium hölls i november 2005 med företrädare från olika samhällssektorer i Macao.

Finansieringssamarbete

Hongkong och Macao är viktiga partner som delar många värden och institutionella strukturer med EU i fråga om ekonomi, reglering och sociala och kulturella frågor.

Dialogen och samarbetet skulle därför kunna stärkas genom ett finansieringsinstrument inom ramen för EU, till exempel det nya instrumentet för samarbete med industriländer som anges i EU:s kommande budgetplaner. Instrumentet skulle kunna finansiera möten, konferenser och andra åtgärder som främjar ekonomiska partnerskap, näringslivssamarbete och samarbete inom vetenskap och teknik samt utbytesverksamhet och utveckling av strategidialoger på de områden som behandlas i detta meddelande. Det övergripande målet med en sådan åtgärd skulle vara att främja ömsesidig förståelse och ömsesidigt samarbete och stimulera vidare utveckling inom bilateral handel, investeringar och tullsamarbete mellan EU och de båda särskilda administrativa regionerna. Kommissionen bör utforska möjliga synergieffekter för ett trilateralt samarbete med det kinesiska fastlandet inom ramen för instrumentet för utvecklings-samarbete.